

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

11 De tertio genere montium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

ipsi reditus annui dicuntur Montes, qui aliquando ex nomine rerum, ex quibus percipiuntur nominari solent, vt Mons farinae, Mons carniū, Mons vini. Aliquando denominantur à causa, ob quam sunt: vt Mōs redemptionis Captiuorum, Mons fœderis, Mons pacis, Mons fidei. Aliquando ab Auctore, qui instituit, sic dicitur Mons Pius, Mons Sixtus, Mons Iulius. Singulæ verò portiones, siue pensiones ipsorum reddituum dicuntur loca Montis, & qui emunt huiusmodi portiones, siue loca, dicuntur emptores locorum Montis: habent enim ius exigendi portiones, quas suis pecuniis emerunt.

Secundò notandum, huiusmodi Montes aliquando esse perpetuos, aliquando temporales; aliquando vacabiles, aliquando non vacabiles dicuntur; quoniam obitu emptoris vacant; & redeunt ad Principem, qui iterum vendit eos: non vacabiles verò dicuntur, qui non vacant obitu emptoris, sed transeunt ad hæredes ipsius. Item aliquando esse redimibiles: id est, Princeps, qui Montem constituit, potest reddere pecuniam capitalem his, qui dederunt, vt emerent loca, siue portiones Montis, consequenter liberare se ab onere soluendi; aliquando verò esse irredimibiles, ita vt à Principe redimi non possint, sed sunt, & eriguntur cum pacto, vt Princeps non possit eos redimere.

Tertiò notandum est: Qui suis pecuniis emunt portiones, siue loca huiusmodi Montium, auctoritate Principis habent ius transferendi portiones, siue loca, quæ habent, in suos hæredes, item resignandi, siue renuntiandi aliis. siue vendendi, & vendere solent aliquando pijs, aliquando minoribus, quam ipsi emerunt: & singula ista abque vñra sunt, vt statim infra dicam.

Postremò notandum est, Aliquas esse conditiones ad huiusmodi Montium iustitiam necessarias. Prima est, vt reditus, super quos fundantur pensiones, siue portiones, siue loca, vere existant, alioqui esse vsuram. Secunda, Ne plura loca, siue pensiones vendantur, quam contineat ipse Mons: alioqui enim eorum omnium locorum, siue portionum, quæ non fundantur in Monte, esset ficta emptio, & vsuraria. Tertia: vt si Mons in totum, vel ex parte pereat, pereat etiam pro rata, loca, siue portiones: nam perente fundamento, perit consequenter res fundata: & perente re, perit quoque ius constitutum in ea. Hoc tamen intelligitur, dummodo Mons non pereat ex domini culpa, & dum non se dominus Montis obligauerit pro capitali, & pro reditu locorum, siue portionum in casu quo Mons perierit, vel decreuerit. Quarta: vt maiores, siue pensiones, siue loca dentur, quando Montes sunt vacabiles, quam cum sunt perpetui: quia quando Montes sunt vacabiles, siue temporales, habent multa, & magna incommoda ex parte illorum, qui loca, siue portiones habent in Montibus: & hinc fit, vt Montes isti vacabiles non constituantur, sine graui, & vigente causa propter incommoda, quæ inde sequuntur. Fit etiam, vt quando Montes sunt vacabiles, loca, siue portiones emi soleant ad rationem duodecim, vel decem, vel octo pro quolibet centenariò: quando verò sunt perpetui, solent emi ad rationem quinque, vel quinque cum dimidio.

Quantum ad iustitiam huiusmodi Montium, constat eos esse licitos; quia sunt census quidam. Sicut enim in censu emitur ius percipiendi annuam pensionem ex re alterius: Sic etiam qui loca emunt in huiusmodi Montibus, emunt ius percipiendi fructus, siue reditus annuos ex bonis eius, qui est dominus Montis.

De tertio alio genere Montium.

CAPVT X.

EST aliud genus Montium: nam Princeps, vel ciuitas pecuniis indigens, solet aliquando cogere ciues mercatores ad sibi mutuandum eâ lege, vt donec acceptam pecuniam restituat, soluat eis quotannis aliquam pecuniam summam, nimirum quinque, vel sex pro quolibet centenariò: & ista pecuniarum centenaria alibi dicuntur Montes, alibi loca, alibi mutua, & qui pecunias dederunt, dici solent creditores Montis, quibus conceditur facultas, vt reditus, siue fructus, quos suis datis pecuniis accipiunt, vendere, & alienare possint, eadem conditione, qua ipsi habent, nimirum, vt ipsi non possint suas pecunias repetere; Princeps tamen, vel Respublica, vel Ciuitas possint, quandoqueque voluerint illas restituendo, se ab hoc onere redimere.

De his Montibus solet esse dubitatio, an sint liciti, nec ne? Et dicendum est, ad hoc, vt sint liciti, nonnulla requiri. Primò, vt fundentur in veris Principis, vel Respublicæ, vel Ciuitatis fructibus, iniubus, vel redibus antiquis, vel per nouam aliquam impositionem institutis: alioqui enim esset vsura, cum nihil sit, quod ematur. Secundò, cum quinque, vel sex pro quolibet centenariò Princeps, vel Ciuitas quotannis soluat: necesse est, vt ciues pecunias quas dederunt, non mutatas dederint: sed tamquam pretium quo emerant ius percipiendi quinque, vel sex pro quolibet centenariò. Et tunc huiusmodi Montes parum differunt à Montibus secundi generis; vtrique enim sunt similes censibus, quibus emitur ius percipiendi annuam pensionem, ex re alterius.

Differunt tamen isti Montes à Montibus secundi generis, quod ciues, & mercatores coguntur auctoritate Principis, Respublicæ, vel Ciuitatis emere istos Montes tertij generis; & ideo tertio requiritur in eis, vt non sint sine graui, & vigente necessitate: sine hac enim nemo potest cogi ad emendum aliquid: hæc verò ratione existente possunt cogi ciues ad emendum, sicut etiam solent Principes, vel Ciuitates in casu necessitatis aliquando cogere subditos, vel ciues, ad emendum triticum, quod pro eorum vtilitate ad caritatem, quæ certò, aut probabiliter timebatur, euitandam emerant, siue paruauerant alioquin si cogerentur emere, triticum putri fieret. Quarto, si reuera ciues, & mercatores pecunias non dant tamquam pretium portionum, siue locorum, quæ emunt, sed tamquam mutuum, tunc vsura esset; quia Princeps, vel Ciuitas, quæ mutuo accipit vsura sortem, soluit lucrum ex mutuo: vnde, vt ab vsura, & iniustitia excusentur, necesse est, vt quinque, vel sex, quæ pro quolibet centenariò Princeps, vel Ciuitas soluat, ea reddat ratione lucri cessantis, vel damni emergentis. Et cum hoc generaliter esse non possit in omnibus ciuibus, vel mercatoribus, qui promiscuè pecunias dederunt: ideo isti Montes sic per mutuum constituti, ordinariè, siue regulariter, ab vsura liberi esse non possunt.

An Vsurarius acquirat dominium rei per vsuram acceptæ.

CAPVT XI.

IN hac re sunt duæ opiniones principales: Prima assentit per vsuram transferri dominium in vsurarium, siue res sit fructifera, quæ in vsura consumi non solet, siue non sit, quæ dicitur vsu consumptibilis, vt sunt in mensura, vel in pondere consistentes. Sic Glossa 14. questione quarta, in cap. Si quis vsuram, & in cap. Si Episcopum, 16. quest. 6.

Et cap.